

Secțiunea 1
Titlul proiectului de act normativ

LEGE
privind modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea
drepturilor copilului

Secțiunea a 2-a
Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În prezent, domeniul protecției și promovării drepturilor copilului este reglementat de Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, intrată în vigoare la 01 ianuarie 2005. Aceasta a fost elaborată în concordanță cu principiile instituite prin Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, aducând o serie de elemente noi în ceea ce privește abordarea acestui domeniu de către părinți sau reprezentanți legali ai copiilor, dar și de către autoritățile administrației publice.

Prin intrarea în vigoare a acestei legi a fost instituit „principiul interesului superior al copilului”, drept criteriu fundamental stă la baza oricăror decizii luate de cu privire la persoana acestuia, concomitent cu instituirea rolului primordial al părinților în creșterea și îngrijirea sa și caracterul subsidiar și complementar al intervenției autorităților publice în cadrul acestui proces.

Obiectivele avute în vedere la momentul intrării în vigoare a acestui act normativ, vizau mutarea accentului de pe problematica protecției copilului aflat în dificultate pe asigurarea respectării și promovării drepturilor tuturor copiilor. În același timp, erau clarificate rolul și atribuțiile ce reveneau autorităților locale în procesul de luare a deciziilor față de copii pentru care se impunea luarea unei măsuri de protecție specială sau în cazul adoptării măsurilor menite să asigure sprijinirea familiilor, în vederea menținerii copiilor în mediul familial.

Un rol important revine astfel procesului de prevenire a separării copilului de familia sa, serviciile dezvoltate în acest sens, la nivel local având rolul de a oferi un suport adecvat părinților sau reprezentanților legali ai copilului în ceea ce privește îmbunătățirea sau refacerea aptitudinilor parentale sau prevenirea apariției situațiilor de risc, care ar fi putut conduce la instituirea unei măsuri de protecție specială.

După 6 ani de implementare a acestei legi, a devenit tot mai stringentă necesitatea completării actualelor prevederi, prin clarificarea unor aspecte aparținând obiectului său de reglementare, precum și introducerea unor noi prevederi care să asigure o mai bună respectare a anumitor drepturi ale copiilor, care au cunoscut noi nuanțe și evoluții, prin prisma evoluției societății, a valorilor acesteia și a mediului social în care copilul și familia trăiesc.

Pe de altă parte, analiza cazuisticii și a situațiilor privind modul în care drepturile copilului sunt respectate și promovate în România, a condus la concluzia că existența unui cadru legislativ coerent referitor la atribuțiile ce revin diverselor autorități sau instituții din domeniu, sau specialiștilor care prin natura meseriei interacționează cu copilul și nevoile acestuia, nu și-a dovedit eficiența, în contextul în care îndeplinirea lor necorespunzătoare nu făcea obiectul niciunei sancțiuni.

Pe cale de consecință, actualul proiect de act normativ aduce cu sine o serie de prevederi noi privind

sanctiunile ce pot fi aplicate celor care activează în acest domeniu, indiferent că aceștia sunt autorități ale administrației publice sau specialiști.

Modificarea și completarea Legii 272/2004 este prevăzută în cadrul Programului de Guvernare 2009 - 2012, în cadrul obiectivului - **Creșterea calității vieții copilului în mediile defavorizate și respectarea standardelor minime de calitate în toate serviciile speciale acordate copilului în dificultate**, Direcția de acțiune - Creșterea calității vieții copilului în mediile defavorizate și respectarea standardelor minime de calitate în toate serviciile speciale acordate copilului în dificultate, având ca termen de realizare luna **Decembrie 2011**.

2. Schimbări preconizate

Urmare experienței acumulate în ceea ce privește implementarea prevederilor Legii 272/2004, cât și ca o consecință a diversificării situațiilor privind respectarea anumitor drepturi ale copilului, s-a impus modificarea și completarea actualului act normativ în vigoare, astfel încât să fie favorizată întărirea principiilor fundamentale pe baza cărora se sprijină întregul concept al protecției și promovării drepturilor copilului în România.

Proiectul de act normativ privind modificarea și completarea Legii 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului introduce astfel o serie de prevederi menite să asigure o mai bună responsabilizare a părinților în ceea ce privește creșterea și îngrijirea copilului, cu referire directă la interzicerea folosirii acestuia în activități de practicare a cerșetoriei în scopul de a obține foloase materiale.

În același timp, este introdusă obligația părinților de a presta, pe durata aplicării unei măsuri de protecție specială față de copil, a unor acțiuni sau lucrări de interes local, în situația în care plata contribuției la întreținerea acestuia nu este posibilă.

Motivul care a stat la baza elaborării prezentului proiect de act normativ a avut în vedere introducerea unor prevederi legislative noi care să completeze actualul cadru legislativ în vigoare, în anumite sectoare insuficient reglementate, a căror clarificare este de natură a asigura o mai bună protecție a drepturilor copilului sau a delimitării atribuțiilor și competențelor ce revin autorităților în cadrul acestui proces.

În acest sens, având în vedere că principiul fundamental care stă la baza întregii legislații referitoare la copil are în vedere „interesul său superior”, prin proiectul de act normativ sunt introduse o serie de criterii, care să faciliteze o mai bună interpretare a acestui concept, în procesul de luare a unor decizii cu privire la copil.

Astfel, în determinarea acestuia se va avea în vedere, cel puțin, următoarele aspecte:

- nevoile de dezvoltare ale copilului,
- opinia copilului, în funcție de vârsta și gradul de maturitate;
- istoricul acestuia, în mod special traumele suferite de copil în trecut sau care pot interveni în viitor;
- capacitatea părinților sau persoanelor care urmează să se ocupe de creșterea și îngrijirea copilului de a răspunde nevoilor concrete ale acestuia.

De asemenea, proiectul de lege introduce noi reglementări referitoare la dreptul de a menține relații personale cu părinții, prin introducerea obligației părintelui căruia i-a fost încredințat copilul de a-l sprijini pe acesta în menținerea relațiilor personale cu celălalt părinte, precum și cu rudele ori cu alte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viața de familie.

Mai mult, au fost introduse o serie de prevederi referitoare la posibilitatea instituirii unor măsuri asigurătorii și a unor garanții pentru asigurarea punerii în executare a hotărârii judecătorești privind încredințarea copilului unuia dintre părinți, precum și reglementarea modului de exercitare în comun a drepturilor și obligațiilor părintești de către părinții divorțați, precum și a dreptului părintelui, căruia nu i-a fost încredințat copilul, de a veghea la modul de creștere și educare a copilului.

Sunt, introduse, în același timp, sancțiuni pentru părinți, cadre didactice sau autorități ale administrației publice locale, în situațiile în care aceștia nu își îndeplinesc în mod corespunzător atribuțiile sau responsabilitățile ce le revin în ceea ce privește asigurarea creșterii sau îngrijirii adecvate a copiilor, sau luarea măsurilor de protecție specială necesare.

Este de menționat în acest sens, sancționarea părinților în cazul folosirii copilului în activități de cerșetorie, a cadrelor didactice în situația aplicării de tratamente umilitoare sau degradante, a serviciilor publice de asistență socială pentru neîndeplinirea atribuțiilor ce le revin sau a direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului în cazul neîndeplinirii atribuției referitoare la verificarea și soluționarea sesizărilor privind cazurile de abuz, neglijare, exploatare și orice alte forme de violență asupra copilului.

Aceste completări au rolul de a asigura o mai bună aplicare a prevederilor legale deja existente, proiectul de act normativ neintroducând noi atribuții în sarcina Serviciilor Publice de Asistență Socială de la nivelul orașelor, municipiilor și comunelor.

Pe de altă parte, experiența ultimilor ani a relevat existența unor interpretări diferite, la nivelul autorităților locale competente, a prevederilor legale actuale, referitoare la modul de asigurare a finanțării sistemului de protecție a copilului, motiv pentru care prezentul proiect de act normativ își propune să aducă o serie de clarificări necesare pe marginea acestui subiect, fără însă ca acestea să aducă atingere sumelor alocate, în prezent, acestui domeniu de la bugetul de stat.

În același timp, având în vedere că actuala lege 272/2004 prevede responsabilitățile ce revin atât părinților cât și autorităților sau instituțiilor cu atribuții în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, dar nu conține sancțiuni ce ar putea fi aplicate în situația îndeplinirii defectuoase a acestor responsabilități, actualul proiect de act normativ se dorește reglementarea acestui aspect.

3. Alte informații

Prezentul proiect de act normativ creează premisele elaborării ulterioare a unei legislații secundare, care va reglementa o serie de aspecte de actualitate în acest domeniu de activitate, cum ar fi: **Metodologia privind realizarea obligațiilor ce revin autorităților administrației publice locale, instituțiilor și profesioniștilor implicați în prevenirea și intervenția în cazurile de copii în risc sau părăsiți în unități sanitare/secții/compartimente de specialitate obstetrică-ginecologie și neonatologie/alte unități sanitare care oferă servicii medicale pentru copii și Metodologia de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială**, precum și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea.

Metodologiile vor fi aprobate prin Hotărâre de Guvern.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

1^1. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impactul social

Proiectul de act normativ va asigura o mai bună reglementare a domeniului protecției și promovării drepturilor copilului, asigurând o mai bună responsabilizare a părinților sau reprezentanților legali în îndeplinirea obligațiilor ce le revin în asigurarea creșterii și îngrijirii adecvate a copilului, dar și a autorităților sau instituțiilor competente, prin introducerea de sancțiuni în sarcina acestora.

Va fi, de asemenea realizată o diminuare a costurilor aferente sistemului de protecție specială a copilului, ca urmare a îndeplinirii de către serviciile publice de asistență socială a atribuțiilor ce le revin în domeniul prevenirii separării copilului de familie, concomitent cu eficientizarea sistemului de protecție a copilului prin asigurarea coordonării unitare la nivel județean.

De asemenea va fi asigurată o legiferare mai clară a drepturilor de care beneficiază copiii și tinerii ocrotiți de serviciile publice specializate pentru protecția copilului, mamele protejate în centre maternale, precum și copiii încredințați sau dați în plasament la asistenți maternali profesioniști, prin introducerea unor prevederi în acord cu prevederile Legii 326/2003.

4. Impactul asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Pct. 1, 2 și 3 ale secțiunii a 4-a se vor completa pentru toate bugetele componente ale bugetului general consolidat, astfel cum este acesta definit în Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare, acolo unde există influențe.

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit						

<p>c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări</p>						
<p>2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii</p>						
<p>3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale</p>						
<p>4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare</p>						
<p>5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare</p>						
<p>6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare</p>	<p>Aplicarea prezentei legi nu conduce la creșterea cheltuielilor bugetare, având în vedere reglementările cuprinse în proiectul de act normativ.</p>					

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ (acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ):
<i>a) acte normative care se modifică sau se abrogă ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;</i>
1. Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările ulterioare
2. Legea 326/2003 privind drepturile de care beneficiază copiii și tinerii ocrotiți de serviciile publice specializate pentru protecția copilului, mamele protejate în centre maternale, precum și copiii încredințați sau dați în plasament la asistenți maternali profesioniști, cu modificările și completările ulterioare – se propune abrogarea, cu excepția articolului 2 alin.(1).
<i>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.</i>
1. Hotărâre de Guvern privind aprobarea Metodologiei privind realizarea obligațiilor ce revin autorităților administrației publice locale, instituțiilor și profesioniștilor implicați în prevenirea și intervenția în cazurile de copii în risc sau părăsiți în unități sanitare/secții/compartimente de specialitate obstetrică-ginecologie și neonatologie/alte unități sanitare care oferă servicii medicale pentru copii,
2. Hotărâre de Guvern privind aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială, precum și modelul standard al documentelor ce vor fi elaborate de către acestea,
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare:
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene (trimiteri la doctrina juridică)
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente:
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații
Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate:
Elaborarea prezentului proiect de act normativ a avut la bază consultarea reprezentanților autorităților administrației publice locale cu competențe în acest domeniu – Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului – dar și a organismelor nonguvernamentale care desfășoară activități în acest domeniu, precum și a altor reprezentanți ai societății civile, persoane fizice sau

juridice care și-au manifestat interesul față de trimiterea unor propuneri concrete de modificare și completare a actualei Legi 272/2004.

Majoritatea propunerilor primite au vizat necesitatea introducerii unor completări ale actualei legi în vigoare în ceea ce privește asigurarea dreptului copilului de a menține relații personale cu părinții săi, în situația în care între aceștia a survenit divorțul, introducerea de sancțiuni în sarcina autorităților publice locale sau a părinților în situația îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor ce le revin sau clarificarea modului de utilizare a resurselor financiare alocate acestui domeniu de la bugetul de stat.

Propunerile transmise au fost avute în vedere și au fost incluse în actualul proiect de act normativ, în măsura în care acestea au fost de natură să asigure o mai bună reglementare a domeniului și nu s-au referit la aspecte sau situații deja reglementate prin alte acte normative aflate deja în vigoare, care ar fi condus la o supra-reglementare a domeniului.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Nu e cazul

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile [Hotărârii Guvernului nr. 521/2005](#) privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile [Hotărârii Guvernului nr. 750/2005](#) privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Economic și Social și Consiliului Legislativ

6. Alte informații – Nu e cazul

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a fost elaborat cu aplicarea prevederilor Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3. Alte informații – Nu e cazul

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente:

Monitorizarea și îndrumarea metodologică necesară aplicării și implementării adecvate a proiectului de modificare și completare a Legii 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului va fi asigurată de către Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale prin Direcția Generală Protecția Copilului, în baza atribuțiilor și competențelor conferite acestuia de legislația națională în vigoare.

2. Alte informații

Nu e cazul

Ministrul Muncii, Familiei și Protecției Sociale

Sulfina BARBU

Ministrul Justiției

Cătălin Marian PREDOIU

Ministrul Administrației și Internelor

Traian IGAȘ

**Ministrul Educației, Cercetării,
Tineretului și Sportului**

Daniel Petru FUNERIU

Ministrul Sănătății

Ritli LADISLAU

Ministru Finanțelor Publice

Gheorghe Ialomițianu